

A person is seen from behind, kayaking on a calm lake. They are wearing a blue long-sleeved shirt and a yellow life vest. The kayak is green. The background shows a dense forest of evergreen trees under a clear sky. The water is slightly rippled. The text 'KOUVOLLA' is overlaid in large, bold, black letters across the middle of the image.

KOUVOLLA

Sivistyksen toimialan esittely

Tarkastuslautakunta 13.2.2024

Kasvukärkenä lapset ja nuoret

Kouvola mahdollistaa turvallisen lapsuuden ja nuoruuden. Tavoitteena on, että ketään ei kiusata eikä kukaan jää yksin.

Arki Kouvolaassa on aktiivista ja osallistavaa, ja jokainen lapsi saa harrastaa. Meiltä saa monipuolisen ja ammattimaisen kasvatuksen sekä koulutuksen varhaiskasvatuksesta aikuisuuteen saakka.

Kouvola on värikäs pelikenttä

Aktiivisten kaupunki on rikas ja
monipuolinen lähtökohta elämälle.

Kouvola on kaikkien kampus

Uutta luova, kaikille avoin ja eläväinen kaupunki tarjoaa parhaat lähtökohdat ja verkostot oppia.

Sivistys

Toimielin- ja palveluorganisaatio 2023

TOIMI-
ELIMET

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Liikunta- ja kulttuurilautakunta

TOIMIALA

Sivistys
Sivistysjohtaja

PALVELU

Kasvatus ja opetus
Kasvatus- ja opetusjohtaja

Liikunta ja kulttuuri
Sivistysjohtaja (oto)

PALVELUYKSIKÖ

Varhaiskasvatus

Perusopetus ja
nuorisopalvelut

Lukiokoulutus

Vapaa sivistystyö

Liikunta

Kulttuuri

Sivistyksen toimialan keskeiset periaatteet

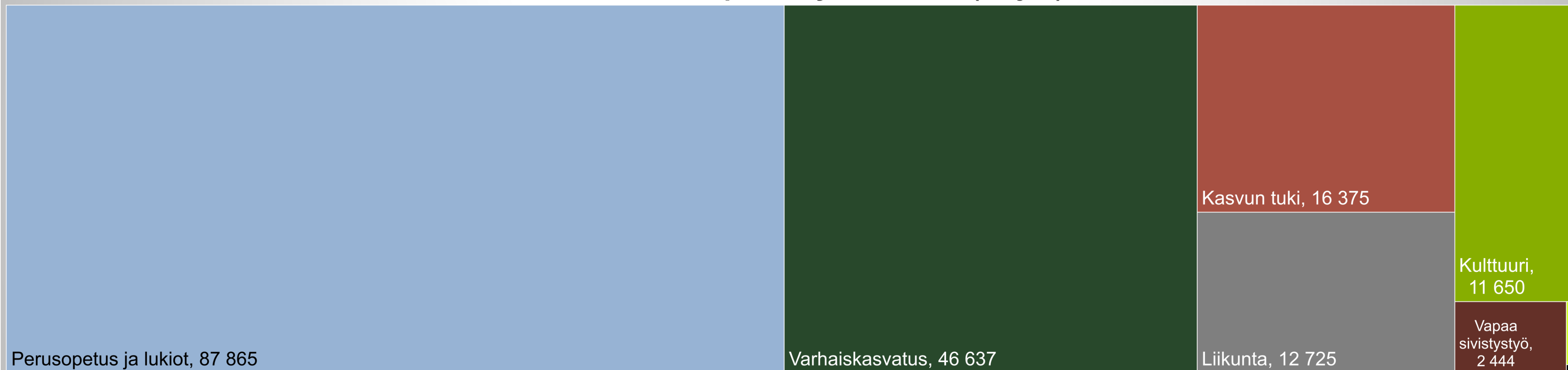
- Asiakaslähtöisyys
- Sujuvat monialaiset palvelut
- Yhteistyö ja verkostotyö ml. hyvinvointialueen palvelut
- Kehittäminen ja kehittyminen keskiössä
- Ketterä reagointi ajan ilmiöihin, digitaalisuus
- Tehokkuus ja taloudellisuus

Talous (tilinpäätös 2023 alustava)

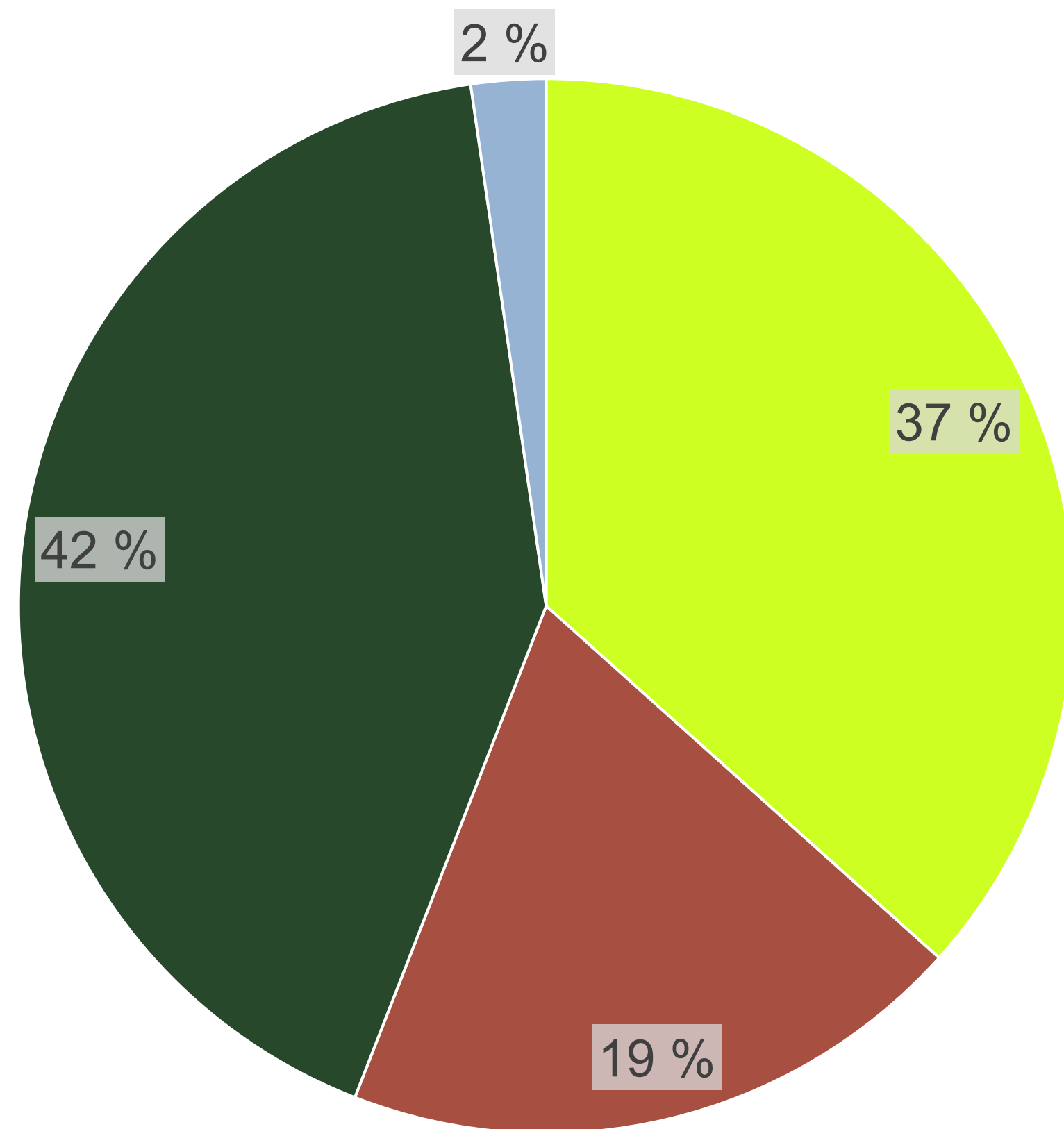
Tuloslaskelma milj. euroa	Kasvatus- ja opetus ltk	Liikunta- ja kulttuuri ltk	Sivistys yht.
Toimintatuotot	10,7	4,1	14,7
Toimintakulut	-158,0	-29,9	-188,0
Toimintakate	-147,3	-25,9	173,2

Toimintamenot palveluyksiköittäin (milj. €)

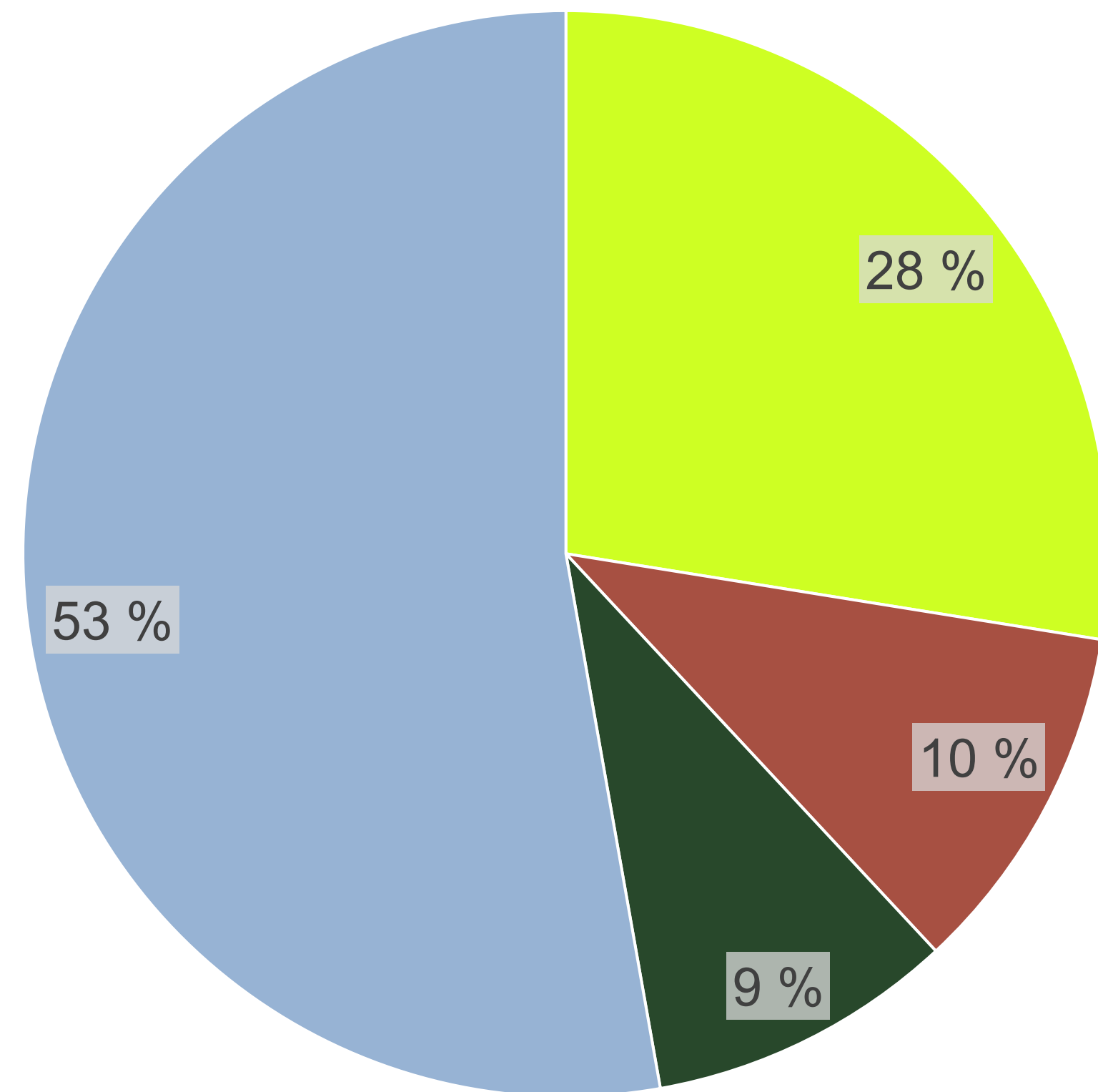
Tulot (TP 2023, alustava)

Tulot, kasvatus ja opetus

- Myyntituotot
- Maksutuoto
- Tuet ja avustukset
- Muut toimintatuotot

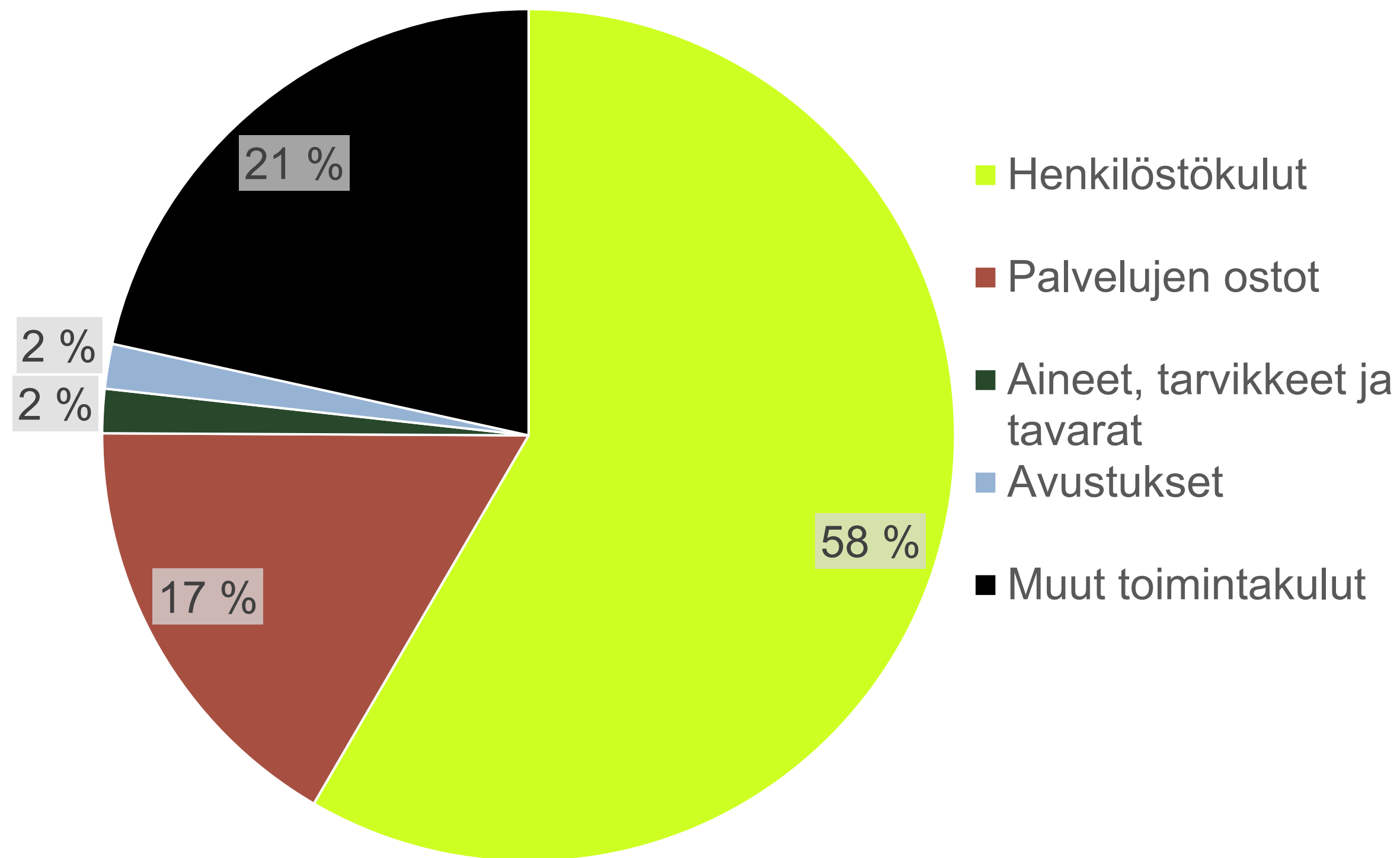
Tulot, liikunta ja kulttuuri

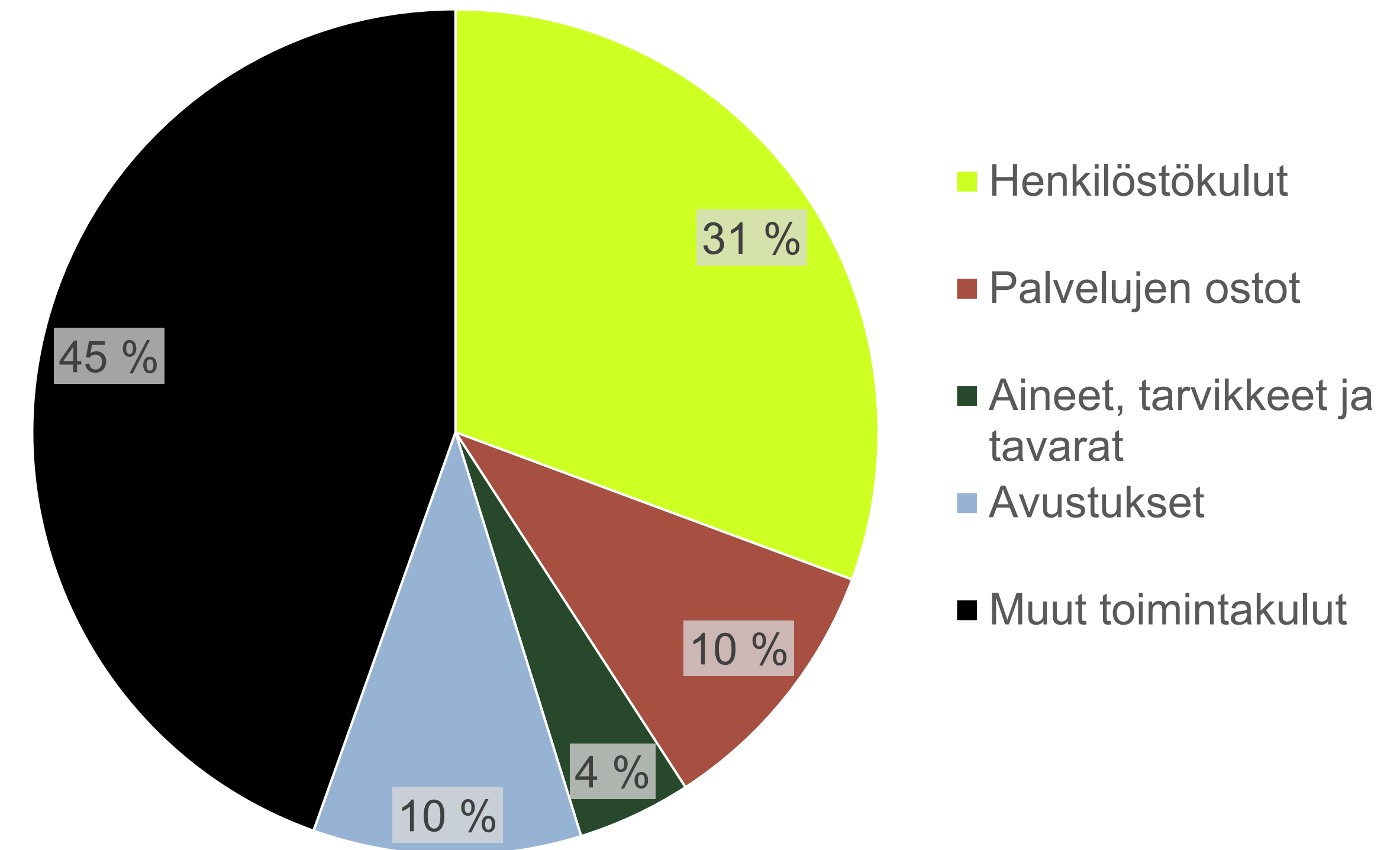
- Myyntituotot
- Maksutuoto
- Tuet ja avustukset
- Muut toimintatuotot

Kulut (TP 2023, alustava)

Kulut, kasvatus ja opetus

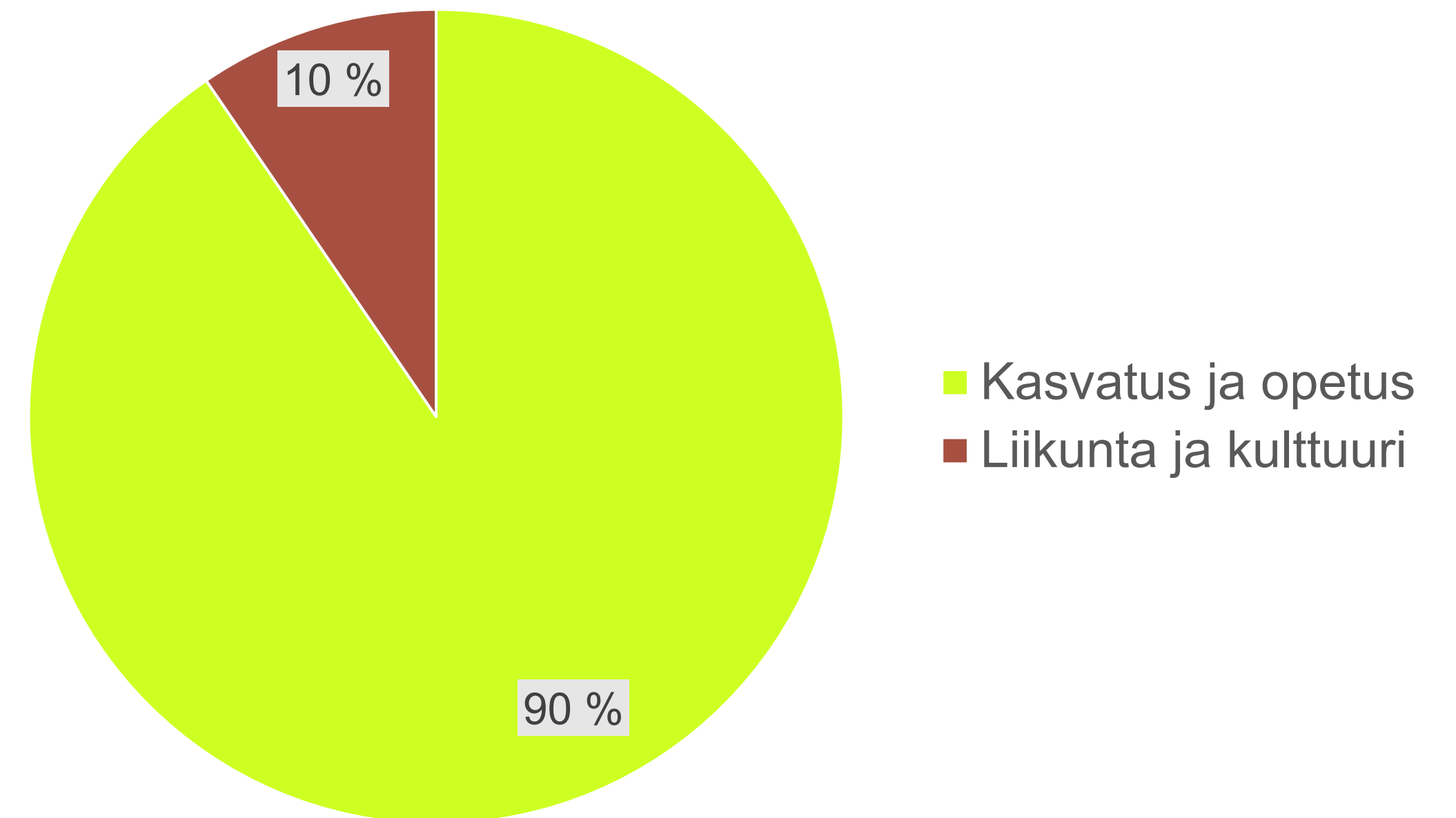

Kulut, liikunta ja kulttuuri

Henkilöstö

Henkilöstön jakautuminen

Henkilömäärä henkilötyövuosina	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kasvatus ja opetus	1773	1 734	1 734,0
Liikunta ja kulttuuri	206,7	184,5	182,9
Yhteensä	1 979,7	1 918,5	1 916,9

A person is seen from behind, kayaking on a calm lake. They are wearing a blue long-sleeved shirt and a yellow life vest. The kayak is green. The background shows a dense forest on a hillside under a clear sky. The water is slightly rippled. The word 'KOUVOLOLA' is overlaid in large, bold, black letters across the middle of the image.

KOUVOLOLA

Toiminnan ja talouden toteutuminen 2023

Kasvatus ja opetus

Volyymit, Kasvatus ja opetus

	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Varhaiskasvatus			
Päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito kk/yht, oma toiminta	24 846	27 000	24 490
Päiväkotitoiminta kk/yht , palveluseteli	7 212	7 500	7 047
Perusopetus			
Oppilasmäärä	7 005	6 980	6 924
Eriyisen tuen oppilasmäärä	1 171	1 128	1 186
Aamu- ja iltapäivätoimintaan osall. oppilaat	472	520	516
Kuljetusoppilaat (esi- ja perusop. lisäop, valmistava opetus)	1 493	1 464	1 423
Lukiokoulutus			
Päivälukiot/kurssit	1 886	1 896	1 850
Iltalukio/kurssit	307	326	297
Lukioiden opiskelijamäärä	1 160	1 224	1 118

Talouden toteutuminen, kasvatus ja opetus

Milj. euroa	TA 2023	TA muutos	MTA 2023	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	9,2	0,0	9,2	10,7	1,5	115,9
Toimintamenot	-153,1	0,0	-153,1	-158,0	-4,9	103,2
Toimintakate	-143,9	0,0	-143,9	-147,3	-3,4	102,4
Henkilöstömäärä, htv	1 734,0			1 772,9		

Merkittävimmät poikkeamat

- Toimintatulot ylittyivät 1,5 milj. euroa
 - Avustuksia saatiin n. 1 milj. euroa talousarvioon arvioitua enemmän. Myös myyntituotot, maksutuotot sekä muut toimintatuotot toteutuivat hieman talousarviota suurempina.
- Toimintamenot ylittyivät 4,9 milj. euroa (3,2%)
 - Henkilöstökulut ylittyivät n. 3 milj. euroa.
 - Varhaiskasvatuksen aiempaa enemmän 0-3 vuotiaiden ryhmiä, hankerahoituksella palkatta henkilöstöä talousarvioon arvioitua enemmän, palkankorotusten kokonaismäärä ylitti talousarvioon varatun määrän, sijaisuus kustannukset edelleen korkealla tasolla
 - Palvelujen ostot ylittyivät 2,4 milj. euroa.
 - Suurimat poikkeamat koulukuljetuksessa 1,0 milj. sekä palvelusetelikustannuksissa 0,85 milj. myös ict-kustannukset sekä ruokailukustannukset toteutuivat merkittävästi talousarviota suurempina yleisen kustannustason nousun myötä.

Toiminnan toteutuminen, kasvatus ja opetus 1/3

- Poissaolot edelleen koholla, sijaisten saannissa oli ajoittain haasteita.
- Ukrainasta sotaa paenneiden lapsille ja nuorille on järjestetty varhaiskasvatusta ja opetusta. Syyslukukaudella perustettiin neljä uutta valmistavan opetuksen ryhmää, kahden entisen ryhmän lisäksi. Iltalukiossa toimi yksi valmistavan opetuksen ryhmä.
- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteisenä päämääränä on ollut kehittää joustavaa esi- ja alkuopetusta. Tavoitteena on ollut edetä kohti vuosiluokkiin sitomatonta opetusta, jolloin lasten siirtyminen esiopetuksesta ensimmäiselle ja toiselle luokalle käy joustavasti kunkin lapsen oman kehitys- ja taitotason mukaisesti
- Yhteistyön haasteet HVA, haasteena resursoinnin riittävyys palvelutarpeeseen nähden. Hyvinvoinnin riski.
- Kouvolan ammattiopisto Oy aloitti toimintansa vuoden 2022 alusta lähtien. Kaupunki toimii edelleen yleissivistävissä opinnoissa palveluntuottajana. Eduko, tiivisyhteistyö TUVA ja yhdistelmäopinnoissa.
- Palveluverkkosuunnitelmaa on edistetty aiempien päätösten mukaisesti. Taloudellinen tilanne pakotti suunnitelmien totuttamisen nopeuttamista 3 yksikön osalta.
- Harrastamisen Kouvolan mallia jatketaan. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa ainakin yksi harrastus jokaiselle lapselle ja nuorelle.

Toiminnan toteutuminen, kasvatus ja opetus 2/3

- Varhaiskasvatuksessa on Kouvolan VASUn päivitys valmistunut. Syksyllä 2023 on otettu käyttöön Kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin laadunarviointijärjestelmä Valssi, joka antaa varhaiskasvatuksen laadunhallinnalle yhteiset raamit.
- Pisa-tulosten arviointi
- Perusopetuksessa ja lukiossa on tehty sopeuttamista tuntikehykseen. Tuntiresurssin niukentuminen haastaa suunnittelun tilanteessa, jossa meillä on edelleen laaja palveluverkko.
- Oppilaiden tukemisessa on kiinnitetty huomiota yleisen tuen toteuttamismahdollisuuksiin. Pedagogista osaamista on lisätty mm. laaja-alaisten erityisopetuksen tunteja lisäämällä
- Lukioissa on tehty töitä oppivelvollisuuden laajenemisen vaatimien käytäntöjen muuttamiseksi. Oppivelvollisuuden laajentuminen on tuonut lisää velvoitteita psykososiaaliseen opiskeluhuoltoon sekä opiskelijoiden pedagogiseen tukeen ja ohjaukseen erityisesti nivelvaiheeseen ja II asteelle.
- Perusopetuksessa ja lukiokoulutukselle on aloitettu kehittämissuunnitelman prosessi vuoteen 2030 asti.
- Urheilulukioistatukseen tavoite ei toteutunut, mutta valmistelua on tehty, jotta urheilupainotteisuus voidaan aloittaa lukuvuoden 2023 – 2024 alusta. Erikoislukioistatusta haetaan uudelleen.

Toiminnan toteutuminen, kasvatus ja opetus 3/3

- Varhaiskasvatuksen palveluverkko:
 - Naukion päiväkoti valmistui 2023
 - Valkealan monitoimitalon päiväkoti käyttöön 2024
 - Inkeröisten monitoimitalon rakentaminen on aloitettu
 - Kaunisnurmen vaativan vuorohoidon (24/7) yksikön suunnittelu ja investointiratkaisu valmistelussa.
 - Haanojan kirjastotalon tilojen käyttöön ottaminen varhaiskasvatukselle suunnitelmavaiheessa
- Perusopetuksen palveluverkko:
 - Valkealan monitoimitalo käyttöön tammikuussa 2024.
 - Inkeröisten monitoimitalo on rakentaminen on aloitettu
 - Marjoniemen yhtenäiskoulun suunnittelu on valmistelun alla.
 - Kuusankosken alueen palveluverkko
 - Kouluverkon supistaminen edistyi päätöksentekoon. Seuraavat päätökset tehtiin tammikuussa 2024, toteutus 1.8.2024 alkaen: Kaipiaisten toimipiste lakkautetaan ja oppilaat siirretään Utin kouluun, Hirvelän koulu lakkautetaan ja oppilaat siirretään Naukion kouluun sekä Pilkanmaan koulu lakkautetaan ja oppilaat siirretään Keskustan kouluun
 - Pohjois-Valkealan palveluverkon osalta käynnistettiin uudelleen keskustelu

KOUVOLOLA

Toiminnan ja talouden toteutuminen 2023

Liikunta- ja kulttuurilautakunta

Volyymit, Liikunta ja kulttuuri

Liikunta ja vapaa sivistystyö	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Liikunta			
Uimahallien kävijämäärä	190 527	200 000	166 090
Kuntosalien kävijämäärä	16 864	17 000	14 817
Liikuntapaikkojen kävijämäärä	1 240 217	1 500 000	979 504
Liikunnanohjauksen kävijämäärä	10 823	10 000	12 574
Liikuntapalvelujen tapahtumien määrä	16	15	26
Vapaa sivistystyö			
Kansalaisopiston kurssilaisten määrä	6 005	5 500	5 902
Kansalaisopiston kurssien määrä	1 076	600	1 095
Kansalaisopiston tapahtumat	26	40	30

Kulttuuri	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kirjastokäynnit	516 825	550 000	550 207
Museoiden kävijämäärä	12 672	17 000	14 871
Kulttuurikasvatuksen kävijämäärä	15 914	10 000	15 604
Kulttuuritapahtumien kävijämäärä	27 184	15 000	24 779
Kirjaston tapahtumien määrä	512	400	628
Museoiden tapahtumien määrä	176	200	145
Kulttuurikasvatuksen tapahtumien määrä	253	600	145
Kulttuuritapahtumien määrä	16	25	30
Kulttuuritalojen kävijämäärä	79 578	110 000	100 606

Talouden toteutuminen, liikunta ja kulttuurilautakunta yht.

Milj. euroa	TA 2023	TA muutos	MTA 2023	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	3,6		3,6	4,1	0,4	112,4
Toimintamenot	-30,6		-30,6	-29,9	0,7	97,8
Toimintakate	-27,0		-27,0	-25,9	1,1	95,8
Henkilöstömäärä, htv	184,5			182,9		

Merkittävimmät poikkeamat

- Toimintakate toteutui talousarviota pienempänä 1,1 milj.€ .
 - Toimintatuotot toteutuivat 0,4 milj. € talousarviota suurempina ja toimintamenot 0,7 milj. € pienempinä.
- Myynti- ja vuokratuotot olivat talousarviota pienemmät, mutta avustukset olivat talousarviossa arvioitua suurempia. Lisäksi Villikan taidekokoelma lahjoituksesta kirjattiin 0,6 milj. € tuloa.
- Toimintamenot olivat 0,7 milj. € talousarviota pienemmät. Henkilöstömenojen toteuma oli 0,3 milj. € talousarviota pienempi, mm. väliaikaisesti täyttämättömien tehtävien, osa-aikaisesti hoidettujen tehtävien ja lomarahavaihtojen vuoksi. Myös vuokrat koneiden ja laitteiden sekä tilojen osalta toteutuivat talousarviota pienempinä.

Nostot toiminnan toteutumisesta

- Liikuntaohjelma ja kulttuuriohjelma valmistuivat
- Uimahallien remontit vaikuttaneet kävijämääriin ja toimintaan liikunnassa
- Kulttuurissa tapahtumien kävijämäärät lähteneet selvästi nousuun. Lisäksi striimatut tapahtumat keräsivät isoja katsojamääriä.
- Urheilupuiston uimahallin laajennus ja peruskorjaus sekä Eskolanmäen liikuntahalli hankkeet edennyvät suunnitelmien mukaan
- Kulttuuri-investointeja on alettu viemään eteenpäin teatteri edellä. Teatterihankkeen toteutumista siirrettiin kuitenkin vuodella eteenpäin. Pääkirjaston uudistamishankkeesta tehtiin päätös - suunnittelu aloitetaan vuonna 2024.
- Markku Villikka lahjoitti 1500 teoksen kokoelmansa kaupungille.
- Kulttuuritalojen markkinointinimi muuttui Kouvolan tapahtumataloiksi. Uusi brändi on valmistunut ja se on otettu käyttöön uusittujen nettisivujen kanssa.
- Talousarviotavoitteiden, Monipuolinen liikunta- ja kulttuuritarjonta ja Saavutettava lasten ja nuorten harrastustoiminta toteuttaminen edistyi vuoden aikana hyvin kaikissa palveluyksiköissä

Talouden toteutuminen, Liikunta- ja kulttuurilautakunta

Milj. euroa	TA 2023	TA muutos	MTA 2023	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot				0,0	0,0	
Toimintamenot	-0,3		-0,3	-0,4	0,0	109,4
Toimintakate	-0,3		-0,3	-0,4	0,0	108,0
Henkilöstömäärä, htv	2,5			2,0		

Merkittävimmät poikkeamat

- Toimintakate toteutui hieman talousarviota heikompana.

Toiminnan toteutuminen, Liikunta

- Uimahallien remontit vaikuttivat liikuntaryhmien ohjaustoimintaan, liikuntapaikkojen ja –ryhmien kävijämääriin sekä tuloihin
- Liikuntaohjelma valmistui ja hyväksyttiin
- Urheilupuiston uimahallin laajennus ja peruskorjaus sekä Eskolanmäen liikuntahalli -hankkeet edennyt suunnitelmien mukaan
- Liikuntapaikkojen vuoden 2023 pieninvestoinnit tehtiin pois lukien Pioneerikentän tekonurmi
- Sähköinen kulunvalvonta päivitettiin Uttihallissa, Korian Monitoimihallissa ja otettiin käyttöön Kalliosuojan liikuntatiloissa
- Alle kouluikäisten lasten liikuntaselvityksen tulokset valmistuivat
- Sähköinen liikuntalähete käyttöön Hyvinvointialueen ja kunnan liikuntaneuvonnan välillä.
- Porukkatalon avoimen liikuntatilan toiminta käynnistyi lokakuussa. Kävijämäärät kasvaneet kovasti vuoden loppua kohden.
- Seurayhteistyö –palaverit seurojen kanssa

Talouden toteutuminen, Liikunta

Milj. euroa	TA 2023	TA muutos	MTA 2023	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	2,5		2,5	2,2	-0,4	85,5
Toimintamenot	-14,5		-14,5	-14,1	0,5	96,8
Toimintakate	-12,0		-12,0	-11,9	0,9	99,2
Henkilöstömäärä, htv	74,0			82,6		

Merkittävimmät poikkeamat

- Toimintakate toteutui 0,9 milj. € talousarviota parempana.
- Toimintatuotot jäivät 0,4 milj. € talousarviota pienemmiksi, mm. suljettujen uimahallien tulojen puuttumisen vuoksi.
- Toimintakulut alittuivat 0,5 milj. € mm. talousarviota pienempinä toteutuneiden henkilöstökulujen ja vuokrien vuoksi.

Toiminnan toteutuminen, Kulttuuri ^(1/2)

- Lautakunta hyväksyi Kouvolan kulttuuriohjelman 2023–2032. Ohjelma antaa suuntaviivat kulttuuripalveluiden kehittämiseksi tulevana vuosina ja se sisältää runsaasti toimenpide-ehdotuksia, joita kerättiin kuntalaisilta ja eri kulttuuritoimijoilta.
- Valtuuston päätöksen mukaisesti kulttuuri-investointeja on alettu viemään eteenpäin teatteri edellä. Teatterihankkeen toteutumista siirrettiin kuitenkin vuodella eteenpäin. Pääkirjaston uudistamishankkeesta tehtiin päätös - suunnittelu aloitetaan 2024.
- Tulevien vuosien kirjastotilauudistuksia suunniteltiin: Valkealan monitoimitalon kirjasto valmiiksi, Inkeröisten kirjaston suunnittelu ja rakentaminen eteni vahvasti. Haanojan ja Myllykosken hankesuunnittelut monitoimijaisiksi tiloiksi etenivät.
- Tapahtumien kävijämäärät lähteneet kunnolla nousuun koronan jälkeen
- Kirjaston panostus lasten ja nuorten lukutaitoon tuotti tulosta: Lasten ja nuorten aineiston lainamäärä oli peräti 394 188 lainaa. Viimeksi näin hyvällä tasolla oltiin vuonna 2012. Lasten ja nuorten aktiivisiin pedagogisiin kohtaamisiin osallistui 6000 lasta ja nuorta.

Toiminnan toteutuminen, Kulttuuri (2/2)

- Museoiden näyttelyissä kävi ennätysmäärä kävijöitä. Lähes 2400 koululaista vieraili museon ohjatuissa työpajoissa. Museokaupan kehittäminen näkyi tulojen kasvuna. Wihurin hankeavustuksella järjestettiin taideteoskilpailu ja toteutettiin Valkealan monitoimitaloon pelattava valotaideteos Yhteispeli. Markku Villikka lahotti 1500 teoksen kokoelmansa kaupungille. Museolla valmisteltiin kokoelman vastaanottamista. Kokoelmien digitointia jatkettiin.
- Kulttuuritalojen markkinointinimi muuttui Kouvolan tapahtumataloiksi. Uusi brändi on valmistunut ja se on otettu käyttöön uusittujen nettisivujen kanssa. Moppi tilavarausohjelma on otettu käyttöön ja tiedot entisestä ohjelmasta on siirretty uuteen. Kuusankoskitalossa kokoustila Mattila ja pihanäyttämö on remontoitu. Syksyllä järjestettiin Risto Vuorimiehen LOVE -valokuvanäyttely ja toteutettiin yhteistyössä tapahtumatuotannon ja nuorisopalveluiden kanssa Kuusaa still@live – tapahtuma.

Talouden toteutuminen, Kulttuuri

Milj. euroa	TA 2023	TA muutos	MTA 2023	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	0,6		0,6	1,3	0,8	229,0
Toimintamenot	-12,8		-12,8	-12,6	0,2	98,3
Toimintakate	-12,2		-12,2	-11,2	1,0	92,0
Henkilöstömäärä, htv	93,0			82,7		

Merkittävimmät poikkeamat

- Toimintakate toteutui 1,0 milj. € talousarviota parempana.
- Toimintatuotot toteutuivat talousarvion talousarviota suurempina avustusten osalta. Lisäksi tuottoihin kirjattiin Villikan taidekokoelman lahjoituksesta kokoelman tasearvoa vastaava summa 0,6 milj. €
- Toimintamenot toteutuivat 0,2 milj. € muutettua talousarviota pienempinä mm. henkilöstökulujen ollessa talousarviota pienemmät.

Toiminnan toteutuminen, Vapaa sivistystyö

- Vuoden 2023 aikana opetustunteja oli 22 666. Toteutuneita kursseja yhteensä 1095. Netto-opiskelijoita 5902, joista naisia 75%.
- Toteutettiin kotoutumisen kokemusasiantuntijakoulutus monikulttuurikeskus Saagan ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa. Yhteistyökursseja toteutettiin myös liikuntaseura Tempon ja Kuusankosken teatterin kanssa.
- Valmisteltiin Valkealan opetustoiminnan siirtymistä monitoimitaloon. Opetus uusissa tiloissa alkoi 15.1.2024
- Taiteen perusopetuksen yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa jatkui: päiväkodeissa toimi yhteensä 75 ryhmää, joissa annettiin tpo-opetussuunnitelman mukaista opetusta kuvataiteessa, sanataiteessa ja musiikissa. Taiteen perusopetuksen ryhmissä opiskeli myös ukrainalaisia lapsia ja nuoria, joista kuuden osallistumismaksua tuki Taiteen perusopetuksen liitto
- Kymenlaakson vapaan sivistystyön opettajuuden kehittämishanke päättyi 31.12.2023. Hankkeen tuotoksena toteutettiin mm. opetus/inspiraatiovideot osaamisperustaisuudesta, erityispedagogiikasta ja verkko-opetuksesta.

Talouden toteutuminen, Vapaa sivistystyö

Milj. euroa	TA 2023	TA muutos	MTA 2023	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	0,5		0,5	0,5	0,1	111,6
Toimintamenot	-2,9		-2,9	-2,9	0,0	98,8
Toimintakate	-2,5		-2,5	-2,4	0,1	96,3
Henkilöstömäärä, htv	15,0			15,4		

Merkittävimmät poikkeamat

- Toimintakate toteutui 0,1 milj. € talousarviota parempana.
- Toimintatuotot toteutuivat hieman talousarviota parempana.
- Toimintakulut toteutuivat talousarvion mukaisina.
- Sivutoimisten tuntiopettajien tunneista kertyneitä henkilötyövuosia ei ole laskettu mukaan henkilötyövuosiin.

KOUVOLA

Kiitos!

Veikko Niemi, Vesa Toikka
etunimi.sukunimi(at)kouvola.fi